

ת"פ 2501/12/15 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד מרדכי פלוצר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 2501-12-15 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ'
פלוצר(עציר)

לפני
המאשימה כבוד השופטת דנה אמיר
פרקליטות מחוז תל אביב פלילי

נגד
הנאשם מרדכי פלוצר

נוכחים:

ב"כ המאשימה מתמחה שלומית מלקו

ב"כ הנאשם עו"ד שחר בוקוולד ועו"ד וייס

הנאשם בעצמו

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו מיום 22.2.17 במסגרת הסדר דיוני, בביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה על פי סעיף 415 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

תמצית כתב האישום

2. מעובדות כתב האישום בו הודה הנאשם עולה כי ביום 3.12.14 הזמין הנאשם מהמתלונן, בעל עסק למוצרי אינסטלציה בתל אביב (להלן: "העסק"), מוצרים בשווי 3,672 ₪. ביום 5.12.14 מסר הנאשם למתלונן פרטי כרטיס אשראי לצורך תשלום עבור המוצרים, אולם כרטיס האשראי סורב והמתלונן הודיע על כך לנאשם. אז העביר הנאשם למתלונן מסמך הנחזה להיות טופס העברה בנקאית ולפיו העביר הנאשם לחשבון העסק את הסכום האמור זאת בידועו כי הכסף לא הועבר, ובניגוד לאמור במסמך וכשאינן בכוונתו להעביר את הכסף במועד אחר. בהסתמכו על מצג השווא שיצר הנאשם מסר המתלונן לידי הנאשם את המוצרים שהזמין. במעשיו המתוארים לעיל, קיבל הנאשם במרמה מוצרים בשווי 3,672 ₪.

הסדר דיוני

3. לפי ההסדר הדיוני אשר הוצג בפניי ביום 22.2.17 הוסכם כי הנאשם יודה בעובדות כתב האישום ויורשע

בעבירה המיוחסת לו, בנוגע לעונש לא הושגה הסכמה בין הצדדים. ב"כ הנאשם דאז, עו"ד מרגולוב, עתר לכך שהנאשם יופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן שיתייחס לסוגיית הארכת המאסרים המותנים העומדים לחובתו. המאשימה לא התנגדה לקבלת תסקיר בעניינו של הנאשם תוך שהבהירה כי עמדתה להפעלת המאסרים המותנים.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שהתקבל ביום 18.7.17 (להלן: "**התסקיר**") עולה כי הנאשם בן 52, נשוי ואב לשני בגירים ועובד כמפקח בתחום הבניין. הנאשם בוגר 12 שנות לימוד ושירת שירות צבאי מלא, לאחר שירותו הצבאי עבד בחברת בנייה שהייתה בבעלות אביו. בהמשך לאחר מותו של אביו עבד כעצמאי בתחום הבנייה. מהנתונים שמסר הנאשם לקצינת המבחן עולה כי הוא סובל ממחלת גאוסט ונדרש ליטול טיפול תרופתי יומי ולהקפיד על תזונה מתאימה. עוד עולה על פי דברי הנאשם כי לפני כשמונה שנים טופל למשך שלושה חודשים במחלקת אשפוז יום פסיכיאטרי בבית החולים תל השומר ואובחן כסובל ממחלה בי-פולרית. לדבריו, הטיפול במחלקה סייע לו והביא להטבה במצבו הנפשי ומזה מספר שנים אינו מטופל. שירות המבחן פנה לבית החולים תל השומר על מנת לקבל מידע על אודות הטיפול שעבר הנאשם, אך לא נענה לבקשה עד למועד כתיבת התסקיר. הנאשם פירט בפני קצינת המבחן כי בהיותו בן 24 התאבד אביו במפתיע, דבר אשר הותירו במצב נפשי קשה מלווה בתחושת אשם משלא זיהה את מצוקת אביו איתו ניהל קשר יומיומי. בנוסף תיאר הנאשם קשיי התמודדות עם אחריות לניהול חברת הבנייה של אביו. לדבריו הנאשם צבר במהלך השנים חובות כספיים משמעותיים, עד שהחברה פורקה ומעורבותו הפלילית בעבר הייתה קשורה בכך. באשר למצבו המשפחתי, תיאר הנאשם קשר זוגי תקין עם רעייתו. לדבריו, רעייתו וילדיו מהווים עבורו גורם תמיכה משמעותי, הגם שהביעו כעס ואכזבה ממעורבותו הפלילית החוזרת.

5. בנוגע להיסטוריה העבריינית של הנאשם מפרט התסקיר כי לחובת הנאשם 8 הרשעות קודמות בין השנים 1999-2012 בגין ביצוע עבירות מרמה שונות בגין הוטלו על הנאשם עונשי מע"ת, קנס וכן עונשי מאסר בפועל. ביחס לעבירה הנוכחית התרשם שירות המבחן כי הנאשם אינו לוקח אחריות על המיוחס לו ואף הכחיש בפני שירות המבחן כי העביר מסמך מזויף. שירות המבחן התרשם שהנאשם ניסה לטשטש את חומרת מעשיו והשלכותיהם על קורבנותיו. בנסיבות אלה מצא שירות המבחן שלא נוצר פתח למעורבות טיפולית בעניינו.

6. לדעת שירות המבחן קיים סיכון להישנות התנהגות דומה של הנאשם בעתיד. בהגיעו למסקנה זו שקל שירות המבחן גורמי סיכון ובכללם חומרת התנהגות הנאשם בביצוע העבירה מושא כתב האישום, העובדה שלא לקח אחריות על ביצועה, הרשעותיו הקודמות בעבירות מרמה והעובדה שהטלת ענישה בעבר לא היוותה עבורו גורם מרתיע. כן נלקחו בחשבון קשייו הרגשיים ותובנתו החלקית כלפי חומרת מצבו. כגורמי סיכוי לשיקום נלקחה בחשבון העובדה שמאז ביצוע העבירה מושא כתב האישום לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים חדשים. בסופו של יום לא בא שירות המבחן בהמלצה להארכת המאסרים המותנים התלויים ועומדים כנגד הנאשם וממליץ על הטלת ענישה קונקרטיה ומוחשית שתחדד עבור הנאשם את חומרת מעשיו והשלכותיהם. כן ציין שירות המבחן כי במקרה זה, לא יהיה בשילוב הנאשם בטיפול כדי להוות מענה הולם במצבו.

7. טרם טענו הצדדים לעונש ולאחר קבלת תסקיר שירות המבחן, ביקש ב"כ הנאשם עו"ד וייס להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר משלים וטען שאין פרופורציה בין העבירה בה הורשע הנאשם לאורך המאסרים המותנים התלויים

ועומדים כנגדו, בני 24 חודשים ו- 9 חודשים. לטענתו, מאחר ולא ייצג את הנאשם עת נשלח לשירות המבחן לצורך הכנת התסקיר, לא הייתה בידו האפשרות להסביר לנאשם את המשמעויות הנלוות לתסקיר ואת חשיבותו ולכן יש להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר משלים שיבחן בין היתר שילובו בהליך שיקומי. ב"כ המאשימה התנגדה להפניית הנאשם לתסקיר משלים והפנתה לכך שהמפורט בתסקיר והמלצתו ברורים. לטענתה דחייה נוספת תביא לבזבז משאבי ציבור ללא תוחלת והבהירה כי תעתור להפעלת שני המאסרים המותנים בחופף, לצד עונשים קונקרטיים בגין תיק זה. בהחלטתי מיום 1.11.17 קבעתי שאין מקום לקבל תסקיר משלים בעניינו של הנאשם, במיוחד נוכח העובדה שהמאשימה הודיעה כי ממילא תעתור לחפיפה בין עונשי המאסר המותנים וכן בהתחשב בכך שניתנה לנאשם הזדמנות לבוא בפני קצין מבחן והתקבל תסקיר מפורט ובו המלצות ברורות.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

8. ב"כ המאשימה הגישה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ת/1) ואת כתבי האישום, הכרעות הדין וגזרי הדין בת"פ 11430-12-09 (אליו צורפו אף תיקים נוספים כמפורט שם), ובת"פ 60012-03-11, בהם הוטלו על הנאשם המאסרים המותנים (ת/2, ת/3). כן הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו במקרה זה - הם המסחר התקין והאוטונומיה של המתלונן וטענה כי סכום המרמה שאינו גבוה מאוד במקרה זה אינו חזות הכל. עוד טענה כי הנאשם בעל עבר פלילי מכביד ולחובתו 8 הרשעות קודמות בתיקי חקירה רבים, כשרובן בעבירות מרמה וכן בעבירות של החזקת נשק שלא כדין, שיבוש מהלכי משפט והפרעה לשוטר. ב"כ המאשימה הפנתה לכך שהעבירה מושא כתב האישום בוצעה פחות משלושה חודשים לאחר שחרורו של הנאשם ממאסר ומספר חודשים לאחר שהסתיימה תקופת היותו אסיר ברישיון. עוד ציינה כי למרות אמון שניתן בנאשם בעבר, עת שוחרר שחרור מוקדם ממאסר לא השכיל הנאשם או הורתע מביצוע עבירות, וזאת אף חרף מאסרים מותנים התלויים ועומדים כנגדו. ב"כ המאשימה הפנתה למסקנות התסקיר והמלצתו לפיה אין כל אפיק שיקומי בעניינו של הנאשם.

9. לעניין סוגיית הפעלת המאסרים המותנים טענה ב"כ המאשימה כי בית המשפט יכול להאריך את התנאים רק מקום בו לא יוטל כל עונש מוחשי על הנאשם ובנתונו של הנאשם אין הצדקה לעשות כן. ב"כ המאשימה עתרה להפעיל בחופף את שני המאסרים המותנים שהוטלו על הנאשם בת/1 ו-ת/2, לצד ענישה בגין ביצוע העבירה בתיק הנדון, מאסר מותנה, הפעלת ההתחייבות בת"פ 60012-03-11 ופיצוי למתלונן. על פי עמדתה השאירה לשיקול דעת בית המשפט את שאלת הצבירה והחפיפה של עונשי המאסר המותנים ועונש המאסר בתיק זה.

10. ב"כ הנאשם בטיעונו לעונש הפנה לנסיבות חייו הלא פשוטות של הנאשם. כך הדגיש שהנאשם איבד בגיל צעיר יחסית את אביו שהתאבד והשאיר את משפחתו נטולת עוגן. לטענתו על רקע התאבדות אביו החל הנאשם להסתבך בפן הכלכלי, כשזהו המאפיין של עבירות המרמה אותן ביצע הנאשם. לטענת ב"כ הנאשם, הנאשם זקוק לעזרה יותר מעברייני מרמה אחרים לאור הרקע לביצוע העבירות על ידו כשדווקא לאור הרשעותיו ועברו הפלילי יש מקום לשלבו בטיפול. בהקשר זה הפנה לגילו של הנאשם, אשר עייף מדיונים בבית המשפט ועונשי מאסר, תוך שהפנה לכך שמשנת 2014 לא הורשע הנאשם בעבירה נוספת מהסוג הנדון. ב"כ הנאשם הפנה ליעילות שיקום שנעשה מחוץ לכתלי בית הסוהר ואף לאינטרס הציבורי שבשיקום עבריינים.

11. באשר לעונשי המאסר המותנים התלויים ועומדים כנגד הנאשם, ב"כ הנאשם עתר כי אורה על הארכתם

נוכח אורכם שאינו סביר לטענתו, בשים לב לעבירה בה הורשע בתיק דנן ונסיבותיה. במסגרת זו הפנה לע"פ 536/70 **קסיר נ' מדינת ישראל** (27.1.1971) (להלן: **עניין קסיר**) שם האריך בית המשפט העליון את המועד להגשת ערעור בערכאה הראשונה הגם שזה חלף זה מכבר, כדי לאפשר לסנגוריה לערער על הגזר הדין שהטיל את התנאי ולהפחית את אורך המאסר המותנה. לטענת הסנגור, הרציונל בבסיס פסק הדין הוא מניעת עיוות דין שנגרם מקום בו נגזר על נאשם מאסר על תנאי ארוך, בו אינו מסוגל לעמוד. עוד הפנה ב"כ הנאשם לע"פ 229/78 **סעדיה נ' מדינת ישראל** (27.8.1978) (להלן: **"עניין סעדיה"**) שם מצא בית המשפט העליון להעדיף הקלה יתרה לנאשם על פני החמרה יתרה וביטל עונש מאסר אשר נגזר על מנת לאפשר הארכת התנאי עליו הורה בית המשפט קמא. לסיכום עתר ב"כ הנאשם שוב כי אורה על קבלת תסקיר משלים בעניין הנאשם ולחילופין כי אאריך את המאסרים המותנים התלויים ועומדים כנגדו.

דבר הנאשם:

12. לדבריי הנאשם כל חייו חיכה לעבור את הגיל בו התאבד אביו וזה חלף לפני כשלושה חודשים. כן ציין כי ילדיו עתידיים להתחתן בשנתיים הקרובות וביקש כי תינתן לו הזדמנות אחרונה.

דין והכרעה:

13. טרם דיון אבהיר כי הגם ששקלתי פעם נוספת את בקשת ב"כ הנאשם לקבלת תסקיר משלים, לא מצאתי לעשות כן. נימוקי מפורטים בהחלטתי מיום 1.11.2017 ונותרים בעינם. ואוסיף, גם עיון חוזר בתסקיר מלמד שהמלצותיו ברורות וחד משמעיות.

14. במקרה דנן הצדדים לא טענו או הפנו למתחם העונש ההולם. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

15. עבירות המרמה נועדו בין היתר, להגן על חופש הרצון, חופש הפעולה וחופש הבחירה של המרומה - במקרה הנדון המתלונן שהינו בעל עסק. הערכים המוגנים שנפגעו הם שמירה על תנאי מסחר תקינים, הגנה על תקינותם של מסמכים ושמירה על זכות הקניין, חופש הרצון, הפעולה והבחירה של המתלונן.

16. במסגרת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, יש לתת את הדעת לשיקולים הבאים: העבירה בוצעה על ידי הנאשם תוך תכנון מוקדם, הנאשם ביצע את העבירה על כל שלביה כמבצע יחידי. הנזק שנגרם מביצוע העבירה הוא לכל הפחות עלות המוצרים, סך של 3,672 ₪ והגם שבאופן יחסי אין המדובר בסכום גבוה עד מאוד אף אין המדובר בסכום מבוטל. בנסיבות אלה, בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים מובילה למסקנה כי הפגיעה בערכים המוגנים היא ברף הבינוני.

17. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים החל ממאסרים

מותנים ועד למאסרים לתקופות משמעותיות. כל מקרה ונסיבותיו. ראו:

רע"פ 1596/16 **מוחתסב נ' מדינת ישראל** (5.9.2016) המבקש ואחר הורשעו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של גניבת כרטיס חיוב וזיוף, קבלת רכוש שהושג בפשע (2 אישומים), הונאה בכרטיס חיוב (2 אישומים), קבלת דבר במרמה (2 אישומים), ניסיון לקבל דבר במרמה ובכך שהסתייע ברכב לביצוע פשע. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע, בנסיבות העניין, ביחס לעונש המאסר, בין מספר חודשי מאסר בפועל ל-36 חודשי מאסר בפועל. המבקש נדון ל-24 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי. ערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו.

רע"פ 1579/16 **ספיאן נ' מדינת ישראל** (28.2.2016) המבקש הורשע בביצוען של עבירות של גניבת כרטיס חיוב, התחזות לאחר, זיוף, הונאה בכרטיס חיוב, ניסיון לקבלת דבר במרמה וקבלת דבר במרמה. המבקש ביצע רכישות שונות ממספר בתי עסק בערים שונות תוך שימוש ב-7 כרטיסי חיוב של אחרים. מתחם העונש ההולם ביחס לעונש המאסר נקבע בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל. המבקש נדון ל-24 חוד' מאסר בפועל ומאסר על תנאי. ערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו.

רע"פ 765/14 **סמי אחרינו נ' מדינת ישראל** (13.3.2014) המבקש הורשע בביצוע עבירות של הונאה בכרטיס חיוב וקבלת דבר במרמה. המבקש בעל עסק לספידומטרים, שכפל שני התקני ספידומט (דלקן) של לקוחותיו והתקינם ברכבו. המבקש עשה בהם שימוש לפחות ב-11 הזדמנויות בסכום כולל של כ-4,000 ₪. המבקש נדון ל-5 חודשי מאסר בע"ש, מע"ת ופיצוי למתלוננים. ערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו.

ע"פ (מחוזי חי') 19483-11-15 **קיזדרמן נ' מדינת ישראל** (18.1.2016), המערערים הודו והורשעו בעבירות של הונאה בכרטיס חיוב, קבלת דבר במרמה וזיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר. המערערים עשו שימוש (בצוותא) בכרטיס אשראי ב-3 הזדמנויות שונות בסכום כולל של כ-800 ₪ וכן זייפו חתימת בעלת הכרטיס. המערערים נדונו למע"ת, של"צ וענישה נלווית. בית המשפט קמא דחה בקשתם להימנע מהרשעה. ערעור שהגישו לבית המשפט המחוזי על ההחלטה להותיר ההרשעה על כנה נדחה.

עפ"ג (מרכז) 34485-06-14 **פבלוביץ נ' מדינת ישראל** (21.9.2014) המערער הורשע בעבירות הונאה בכרטיס חיוב, שימוש בכרטיס חיוב מזויף, קבלת דבר במרמה וניסיון לקבלת דבר במרמה. המדובר היה במספר מקרים בהם נכנס המערער לחנויות ורכש טובין באמצעות כרטיסי אשראי מזויפים בהיקף כולל של 11,445 ₪. הנאשם נדון ל-6 חודשי עבודות שירות וקנס בסך 9,000 ₪. הערעור נדחה.

עפ"ג (ירושלים) 56116-06-14 **קשקוש נ' מדינת ישראל** (13.11.14). המערער גנב במציאה נרתיק עם אישור כניסה לאוניברסיטה, כרטיס אשראי ומסמכים נוספים, השתמש בכרטיס האשראי בסך של 217 ₪, ואף זייף אישור כניסה לאוניברסיטה בכך שהדביק את תמונתו שלו על הכרטיס. בנוסף התחזה לאחר במטרה להונות. מתחם העונש נקבע בין מאסר על תנאי לצד שירות לתועלת הציבור ועד 6 חודשי מאסר בפועל. המערער נדון למע"ת ושל"צ. הערעור התקבל באופן חלקי נוכח זיכוי המערער במסגרת הערעור מביצועה של עבירת ההתחזות.

18. בראי הענישה הנוהגת ובשים לב לנסיבות ביצועה של העבירה והיקפה לצד מידת הפגיעה בערכים המוגנים **מצאתי להעמיד את מתחם העונש ההולם ביחס לעונש המאסר בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד 14 חודשי מאסר בפועל.**

הנסיבות הקונקרטיות

19. באשר לנסיבותיו הקונקרטיות של הנאשם: הנאשם יליד שנת 1965, נשוי ואב לשני ילדים בגירים אשר לדבריו צפויים להתחתן בשנתיים הקרובות. בהקשר זה נתתי דעתי לגילו של הנאשם, וטענות הסנגור בקשר לעייפות אותה חש הנאשם מביצוע עבירות וריצוי עונשי מאסר. כן נתתי דעתי להודייתו של הנאשם בביצוע העבירה וחסכון הזמן השיפוטי על ידו (הגם שלא נטל אחריות בפני שירות המבחן ושירות המבחן התרשם כי הוא נוטה לטשטש את חומרת מעשיו והשלכותיהם על קורבנותיו). עוד נתתי דעתי לכך שהנאשם חווה משבר סביב התאבדות אביו וכן לעובדה שלטענתו המדובר באירוע אשר השפיע על חייו ובחירותיו מאז ועד היום ואף ערער אותו ואת משפחתו מהבחינה הכלכלית.

20. לצד זאת, בעת שקילת נסיבותיו הקונקרטיות של הנאשם יש לתת את הדעת לכך שהנאשם בעל עבר פלילי מכביד (8 הרשעות במספר רב של תיקי חקירה) שחלקו העיקרי בעבירות מרמה, לצד עבירות נוספות. עיון בכתבי האישום וגזרי הדין שניתנו כנגד הנאשם (ת/2 ו- ת/3) מלמד כי חלקן של העבירות בהן הורשע הנאשם בעבר דומות במהותן לעבירה אשר בוצעה בתיק הנדון. על הנאשם נגזרו בעבר עונשי מאסר ממושכים ואף מאסרים על תנאי לתקופה ממושכת (בין היתר אלה שהפעלתם מבוקשת כאן) אך אלה לא הרתיעו אותו מביצוע העבירה דנן, ולכך משקל לחומרה. יש לזכור שאת העבירה בתיק דנן ביצע הנאשם בסמוך למועד שחרורו מריצוי עונש מאסר ממושך.

21. עוד יש לתת את הדעת למפורט בתסקיר אשר נסקר בהרחבה לעיל והמלצתו להשית על הנאשם ענישה קונקרטית ומוחשית ובפרט להערכת הסיכון וסיכויי השיקום בעניינו. באשר להערכת הסיכון, שירות המבחן מעריך כאמור סיכון להישנות ביצוע עבירות על ידי הנאשם ומפנה לכך שהנאשם הפנים לאורך שנים, בגין משבר רגשי מתמשך, דפוסי חשיבה שהם בעלי קווים של מרמה ועבריינות. באשר לסיכויי השיקום מעריך שירות המבחן כי טשטוש חומרת המעשים והשלכותיהם על ידי הנאשם אינם מאפשרים העמקה וטיפול בבעיותיו ואף מגבירים את הסיכון במצבו. עוד יש לזכור את אשר פורט על ידי המאשימה לפיו בחלק ממאסריו עבר הנאשם הליך שיקומי בין כותלי בית הסוהר, אך שב וביצע עבירות (עמ' 17 ש' 13 לפרוטוקול).

עתירת הסניגור להארכת המאסרים המותנים

22. טרם גזירת הדין יש להידרש לסוגיית הארכת המאסרים המותנים כפי שעתר הסנגור. נתתי דעתי לטענותיו ביחס לאורך המאסרים המותנים התלויים ועומדים שהפעלתם מבוקשת, ובפרט המאסר המותנה בן ה- 24 חודשים אשר הושת על הנאשם בת"פ 11430-12-09 על ידי בית משפט השלום בתל אביב ולפסיקה אליה הפנה. לטענת הסנגור בתמצית, יש מקום להורות על הארכת המאסרים המותנים, גם אם הדבר יגרור הקלה ניכרת ואף "לא פרופורציונלית" כדבריו בעונשו של הנאשם, לאור אורכם ומשאנים "פרופורציונליים" לעבירה בה הורשע בתיק דנן ונסיבותיה. לשם כך, בראי סעיף 56 לחוק העונשין, מבקש הסנגור למעשה לעבור שתי משוכות. האחת, מבקש למעשה כי יגזר על הנאשם

בתיק דנן עונש שאינו כולל מאסר תוך סטייה ממתחם הענישה שקבעתי ואף חרף עברו הפלילי של הנאשם והיותו עבריין מרמה רצידיוויסט. השנייה, מבקש כי אקבע קיומם של טעמים מיוחדים המצדיקים את הארכת התנאים ולכל הפחות את המאסר המותנה בן ה - 24 חודשים, חלף הפעלתם. לטענתו, בנסיבות המקרה, לא יהיה זה צודק להפעילם.

23. שקלתי את טיעוני הסנגור בכובד ראש ואף עיינתי בפסיקה אליה הפנה. באשר לעניין קסיר - אין המדובר במקרה הדומה לעניינו. באותו עניין נדון עניינו של מערער כבן 70 המכור עוד מנערותו לסמים והורשע בהחזקת סם. שם מצא בית המשפט העליון כי בהיות המערער מכור לסמים, הרי שבעת הטלת המאסר המותנה הייתה ודאות כמעט מוחלטת שהמערער יפר את התנאי ועל כן האריך את המועד להגשת ערעור בתיק בו הושת המאסר המותנה אשר חלף זה מכבר. גם עניין סעדיה אליו הפנה הסנגור אינו דומה לעניינו. שם החליט בית המשפט קמא להאריך עונש מאסר מותנה שהיה תלוי ועומד אך השית לצדו בטעות עונש של מאסר. כבוד השופט לויין ציין כי יתכן ולא היה מוצא להתערב בעונש אלמלא אותה טעות ורצונו של בית משפט קמא להקל עם המערער. באותו עניין ציין בית המשפט כפי שהפנה הסנגור, כי כשהברירה היא "בין החמרה יתרה והקלה יתרה עדיף הפתרון שלקולא". מובן כי קביעה זו ספציפית לנסיבות אותו המקרה ואין המדובר בקביעה אוטומטית, ובכל מקרה יש לבחון מן הסתם את מידת ההקלה או ההחמרה ולאזן ביניהם. במקרה שלפני, כפי שאפרט להלן, אינני סבורה כי הנסיבות מצדיקות או מאפשרות מתן הקלה כה ניכרת בדמות הארכת התנאים, או למצער התנאי בן 24 החודשים גם אם אלה מכבידים.

24. עוד ראו בהקשר זה רע"פ 1441/14 חמיס נ"י **מדינת ישראל** (9.12.2014) (להלן: "**עניין חמיס**"). בעניין חמיס נדון עניינו של המערער אשר הורשע בעבירת שהייה בלתי חוקית לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב - 1952. בית המשפט העליון מצא טעמים מיוחדים המצדיקים את הארכת המאסר המותנה הקשורים גם בחוסר הלימה ניכר בין העונש שיושת על המערער באם יופעל התנאי לבין מדיניות הענישה בעבירה אשר נדונה אך ציין באופן מפורש כי אין המדובר במקרה שגרתי בו מופעל תנאי שבשל אורכו מטיל עונש כבד על הנאשם. בית המשפט העליון הדגיש את נסיבותיו המיוחדות של המקרה. כך הדגיש כי המדובר במקרה בו הטלת התנאי נעשתה באופן כוללני בהתייחס למספר עבירות שמידת חומרתן שונה. כן הדגיש כי מאז שהושת התנאי על המערער השתנה מתחם העונש ההולם לקולא ביחס לעבירת השב"ח בה הורשע המערער, כך שבפני בית המשפט אשר השית את התנאי עמד מתחם מחמיר מזה שנקבע לעבירה לאחר מכן. בנוסף נמצא כי ניתן לחרוג ממתחם העונש ההולם בעניין המערער משיקולי שיקום. כל אלה אינם מתקיימים בעניינו.

25. במקרה שלפני המאסרים המותנים התלויים ועומדים כנגד הנאשם אכן מכבידים, בני 24 ו- 9 חודשים אך אין בכך כאמור כדי לאפשר ולהצדיק בנסיבותיו של המקרה דנן הארכתם. ראשית יש לזכור כי מתחם העונש ההולם שנקבע, ברף העליון והתחתון, כולל עונש מאסר של ממש. גם אם נניח באופן עיוני ולשם הדיון בלבד כי היה נקבע עונש מקל יותר ברף התחתון הרי שזה בוודאי היה כולל עונש של מאסר על תנאי. בנוסף, לא מתקיימים במקרה זה טעמים המצדיקים חריגה ממתחם העונש ההולם. יש לזכור את המלצת שירות המבחן, סיכויי שיקום שאינם קיימים במקרה זה, כשעסקין בנאשם רצידיוויסט לא הורתע בעבר ונשקפת ממנו מסוכנות. ואוסף, גם אם אתעלם, לצורך הדיון העיוני בלבד מחובת הבניית הענישה כמצוות תיקון 113 לחוק העונשין - אינני סבורה כי בנסיבותיו של המקרה שלפני יש מקום להימנע מהשתת עונש של מאסר על הנאשם על מנת לאפשר הארכת התנאי לאחר איזון בין אורך המאסרים המותנים ויתר הנסיבות. בנסיבות אלה, התנאי הראשון להארכת המאסר המותנה אינו מתקיים. בנוסף ולמעלה מן הצורך אציין כי אף אינני סבורה שנסיונותיו של הנאשם הן כאלה המצדיקות את הארכת התנאי גם לו ניתן היה לגזור על הנאשם עונש

שאינו כולל מאסר, מבלי להתעלם מאורכם הממושך של המאסרים המותנים התלויים ועומדים ומשניתן לחפוף ביניהם כפי שיפורט להלן.

26. נתתי דעתי לטענות הסנגור בדבר חשיבות שיקומו של הנאשם והאינטרס הציבורי שלצידו כשלדבריו, בשליחת הנאשם למאסר יהפוך זה לנטל על החברה והאינטרס הציבורי יצא ניזוק. אינני מקלה ראש כלל בחשיבות שיקום נאשמים במקרים מתאימים, בראש ובראשונה לנאשמים עצמם וברור שהחברה כולה יוצאת נשכרת ככל שעובר נאשם הליך שיקומי מוצלח. יחד עם זאת, במקרה זה, לאור המפורט בתסקיר לצד מסוכנות הנאשם והעובדה שבעבר השתתף הנאשם בהליכי שיקום אך חזר וביצע עבירות, אינני סבורה שזהו המקרה המתאים.

27. באשר לחפיפת המאסרים המותנים האחד עם האחר ועם עונש המאסר שייגזר בתיק דנן: כידוע, על פי סעיף 58 לחוק העונשין: מי שהוטל עליו מאסר בשל עבירה נוספת והופעל נגדו מאסר על תנאי יישא את התקופות בזו אחר זו זולת אם בית המשפט שהרשיעו בעבירה הנוספת ציווה על חפיפת התקופות מטעמים שירשמו. בע"פ 3869/09 **יצחק סלימן נגד מדינת ישראל** (28.12.2009) ציין בית המשפט: **"רק בנסיבות מיוחדות רשאי בית המשפט לקבוע כי המאסר המותנה שהופעל ירוצה בחופף לעונש המאסר שנגזר בגין העבירה הנוספת. החוק דורש כי תקופות המאסר יחפפו רק אם קיימים "טעמים שירשמו". "דרישת 'טעמים שירשמו' מצמצמת את שיקול דעת בית המשפט, וזאת על מנת לא לפגוע בכוחו של עונש המאסר כעונש ממשי ומוחשי".**

28. במקרה דנן, מצאתי כי מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים את הטלת עונשי המאסר בחופף. אמנם המדובר בנאשם בעל עבר פלילי מכביד אשר לא נרתע ושב וביצע עבירת מרמה למרות עונשי המאסר אותם ריצה ומאסרים מותנים ארוכים תלויים ועומדים. יחד עם זאת, המדובר בנאשם אשר הודה וחסך זמן שיפוטי, נסיבות חייו אינן פשוטות ואף קיים טעם בטענת ההגנה בדבר אורכם הניכר של המאסרים המותנים התלויים ועומדים ביחס לנסיבות העבירה בה הורשע בתיק דנן. חפיפת המאסרים המותנים התלויים ועומדים (בינם לבין עצמם - כהסכמת המאשימה) לצד חפיפתם עם העונש אשר יגזר בתיק דנן, יש בה לטעמי כדי למתן מחד את אורכם של המאסרים המותנים ומנגד להבטיח ענישה מתאימה ממשית, קונקרטיית ומאוזנת לנאשם. לצד ענישה זו מצאתי להורות על פיצוי למתלונן, בגובה הנזק הקונקרטי שנגרם לו - עלות המוצרים. אינני מורה על הפעלת ההתחייבות אשר הושתה על הנאשם בת.פ. 60012-03-11 על ידי בית משפט השלום באילת משאין בידי אינדיקציה כי זו נחתמה על ידי הנאשם.

29. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. בגין העבירה שבפניי אני גוזרת על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל.

ב. אני מפעילה את המאסר המותנה בן ה- 9 חודשים שנגזר על הנאשם בת"פ 60012-03-11, אשר ירוצה בחופף לעונש המאסר שהוטל בתיק זה.

ג. אני מפעילה את המאסר המותנה בן ה- 24 החודשים שנגזר על הנאשם בת"פ 11430-12-09, אשר ירוצה בחופף למאסר מת"פ 60012-03-11 ולעונש המאסר שהוטל בתיק זה.

סה"כ ירצה הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל.

ד. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, לתקופה של 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור את העבירה בה הורשע.

ה. פיצוי למתלונן בסך של 3,672 ₪. הפיצוי ישולם ב-6 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 10.1.2018. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מידי.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה חשוון תשע"ח, 14 נובמבר 2017, במעמד הצדדים.